

การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสู่ความเป็นเลิศ
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2560-2579 ประจำปีงบประมาณ 2561-2562

แผนงานที่ 3 ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและคุ้มครองผู้บริโภค

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง กรมควบคุมโรค
- สถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง กรมอนามัย
- สำนักงานสุขาภิบาลอาหาร สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

เป้าประสงค์

1. ระบบคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน
2. ลดความชุกการเสพยาสูบของกลุ่มวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร
3. ลดความชุกของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลุ่มวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร

กลยุทธ์

1. พัฒนาระบบการควบคุม กำกับ ดูแล ผลิตภัณฑ์อาหารให้มีมาตรฐานมาตรการ
2. สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและประชาชน
3. พัฒนาระบบการป้องกันควบคุม กำกับ ดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพให้มีความปลอดภัยเชื่อมโยงกับระบบรับเรื่องร้องเรียนและรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ปัญหาของผู้บริโภค
4. สร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการดำเนินงาน
5. การป้องกันมิให้เกิดผู้บริโภคนายาสูบรายใหม่

มาตรการ

1. สร้างและพัฒนาระบบมีส่วนร่วมของระบบเฝ้าระวังคุณภาพน้ำของตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ
2. ส่งเสริมและยกระดับการพัฒนาสถานที่จำหน่ายอาหารในที่หรือทางสาธารณะ/บาทวิถีให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
3. พัฒนาระบบเฝ้าระวังและการจัดการความรู้ในการป้องกัน ควบคุมการบริโภคยาสูบ
4. สร้างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสังคมเพื่อเอื้อต่อการไม่สูบบุหรี่ของเยาวชนและประชาชน
5. สร้างความตระหนัก จิตสำนึกในพิษภัยยาสูบและสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไป
6. ควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการควบคุมโฆษณาและส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
7. สร้างระบบการป้องกัน ควบคุม กำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพให้มีความปลอดภัย

ตัวชี้วัดหลัก

1. ประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์สุขภาพมีระบบคุ้มครองผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพ (นิยามศัพท์ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ หมายถึง ผลิตภัณฑ์อาหาร ยา เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือนหรือทางสาธารณสุข และวัตถุเสพติดที่ใช้ในทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรม)
2. อัตราการสูบบุหรี่ในกลุ่มวัยรุ่นอายุ 15–18 ปี (เป้าประเทศไม่เกินร้อยละ 8 ในปี 2564 /base line ปี 2557 กรุงเทพมหานคร = 7.2)
3. ความชุกของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประชากรอายุ 15–19 ปี

โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดหลัก	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	งบ ประมาณ	ผลการดำเนินงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ
<p>ปี2561</p> <p>1.โครงการสร้างควมมี ส่วนร่วมอภิบาลระบบ อนามัยสิ่งแวดล้อม ใน พื้นที่กรุงเทพมหานคร</p> <p>2.โครงการพัฒนาการ จัดการน้ำในพื้นที่ โครงการอัน เนื่องมาจาก พระราชดำริและสร้าง การมีส่วนร่วมเฝ้าระวัง น้ำบริโภคเขตเมือง</p>	<p>1.มีแผนการดำเนินงาน สำรวจและเฝ้าระวังน้ำ บริโภค</p> <p>2.ร้อยละ 40 ของน้ำ บริโภคผ่านเกณฑ์ด้าน สุขลักษณะและคุณภาพ น้ำบริโภค</p>	<p>ประเภท ผลิตภัณฑ์ สุขภาพมี ระบบคุ้มครอง ผู้บริโภคที่มี ประสิทธิภาพ อย่างน้อย 1 ประเภท</p>	<p>1.สำนักงานเขต กลุ่มกรุงเทพ กลางและกรุงเทพ ใต้ 18 เขต</p> <p>2.โรงเรียนพัฒนา เด็กและเยาวชน ตามพระราชดำริ ฯ (กพด.) สังกัด สำนักงานศึกษา และสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 14 โรงเรียน</p> <p>3.โรงเรียนพระ ปริยัติธรรม สังกัด สำนักงาน พระพุทธศาสนา แห่งชาติ จำนวน 11 โรงเรียน</p>	<p>ม.ค. 2561 – ส.ค. 2561</p>	<p>ค่าตรวจแลบ20 รายการ400,000 บาท</p>	<p>1.ผลเฝ้าระวังจุดบริการน้ำดื่มในพื้นที่ กลุ่มกรุงเทพกลางและกรุงเทพใต้ เช่น โรงเรียน หมู่บ้าน โรงงานผลิต น้ำดื่ม สำนักงานเขต ที่พักอาศัย เอกชน เก็บตัวอย่างน้ำช่วงเดือน มกราคม – มีนาคม 2561 รวม 145 ตัวอย่าง ผลพบว่าผ่านเกณฑ์คุณภาพ น้ำบริโภคกรมอนามัย จำนวน 108 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 74.48 โดย ไม่ผ่านเกณฑ์ใน 3 พารามิเตอร์ ได้แก่ pH , coliform bacteria และ fecal coliform bacteria</p> <p>2. ผลเฝ้าระวังจุดบริการน้ำดื่มใน โรงเรียนพัฒนาเด็กและเยาวชน ตาม พระราชดำริฯ (กพด.) สังกัดสำนัก การศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 14 โรงเรียน เก็บตัวอย่างน้ำช่วงเดือน มกราคม – กุมภาพันธ์ 2561 รวม 24 ตัวอย่าง ผลพบว่าผ่านเกณฑ์ คุณภาพน้ำบริโภคกรมอนามัย จำนวน 20 ตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 83.33 โดยไม่ผ่านเกณฑ์</p>	<p>สถาบันพัฒนา สุขภาพเขตเมือง</p>

โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดหลัก	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	งบ ประมาณ	ผลการดำเนินงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ
						<p>ใน 2 พารามิเตอร์ ได้แก่ coliform bacteria และ fecal coliform bacteria</p> <p>3. . ผลเฝ้าระวังจุดบริการน้ำดื่มในโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 11 โรงเรียน เก็บตัวอย่างน้ำช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2561 รวม 11 ตัวอย่าง ผลพบว่าผ่านเกณฑ์คุณภาพน้ำบริโภค กรมอนามัย จำนวน 9 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 81.82 โดยไม่ผ่านเกณฑ์ใน 2 พารามิเตอร์ ได้แก่ pH และ coliform bacteria</p> <p>**สรุปภาพรวมเฝ้าระวังน้ำบริโภค ปี 2561 เก็บตัวอย่างน้ำ 180 ตัวอย่าง ผ่านเกณฑ์คุณภาพน้ำบริโภค กรมอนามัย จำนวน 137 คิดเป็นร้อยละ 76.1</p>	

โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดหลัก	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	งบ ประมาณ	ผลการดำเนินงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบ
ปี2562 1.โครงการพัฒนา ต้นแบบโรงเรียนเขต เมือง รอบรู้สุขอนามัย สิ่งแวดล้อม	1.มีแผนการดำเนินงาน สำรวจและเฝ้าระวังน้ำ บริโภค 2.ร้อยละ 40 ของน้ำ บริโภคผ่านเกณฑ์ด้าน สุขลักษณะและคุณภาพ น้ำบริโภค		สำนักงานเขต ชาย ขอบ กทม. 15 เขต	พ.ค.-มิ.ย.62	ค่าตรวจแลบ20 รายการ400,000 บาท	ประสานความร่วมมือเฝ้าระวัง ร่วมกับสำนักงานเขต ชายขอบ กทม. 15 เขต	สถาบันพัฒนา สุขภาวะเขตเมือง
โครงการค่าใช้จ่ายเก็บ ตัวอย่างน้ำบริโภคใน ภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท และน้ำแข็งจากสถานที่ ผลิตในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร 2562	ผลิตภัณฑ์น้ำบริโภคใน ภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท และน้ำแข็งมีคุณภาพ ผ่านเกณฑ์ตามที่ กฎหมายกำหนด	ร้อยละ 100 ของตัวอย่าง ผลิตภัณฑ์น้ำ บริโภคใน ภาชนะบรรจุที่ ปิดสนิทและ น้ำแข็งที่เก็บ จากสถานที่ ผลิตน้ำบริโภค ในภาชนะ บรรจุที่ปิด สนิท และ สถานที่ผลิต น้ำแข็ง ผ่าน มาตรฐาน	ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ น้ำบริโภคในภาชนะ บรรจุที่ปิดสนิทและ น้ำแข็งจากสถานที่ ผลิตน้ำบริโภคใน ภาชนะบรรจุที่ปิด สนิท และสถานที่ ผลิตน้ำแข็งใน กรุงเทพมหานคร	ต.ค. 2561-ก.ย. 2562	676,400	อยู่ระหว่างดำเนินการ (สำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา ได้อน งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานให้ สำนักอนามัย)	1.สำนักงาน สุขาภิบาล สิ่งแวดล้อม สำนัก อนามัย 2.สำนักงานเขต 3.สำนักงาน คณะกรรมการ อาหารและยา

โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดหลัก	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผลการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
โครงการขับเคลื่อนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในเขตสุขภาพที่ ๑๓ กรุงเทพมหานคร	ร้อยละ 80 ของเจ้าหน้าที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อบรมครู ก.)	ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 80	- เกสซ์กรกองเกสซ์กรรม -เกสซ์กร พยาบาล นักวิชาการ สาธารณสุขและ อาสาสมัคร สาธารณสุขของ ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ต้นแบบการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ จำนวน 13 แห่ง ที่เข้ารับการอบรม รวม 80 คน	โครงการขับเคลื่อนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในเขตสุขภาพที่ ๑๓ กรุงเทพมหานคร	ร้อยละ 80 ของเจ้าหน้าที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อบรมครู ก.)	ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 80	- เกสซ์กรกองเกสซ์กรรม -เกสซ์กร พยาบาล นักวิชาการ สาธารณสุขและ อาสาสมัคร สาธารณสุขของ ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ต้นแบบการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพจำนวน 13 แห่ง ที่เข้ารับการอบรม รวม 80 คน
โครงการขับเคลื่อนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในเขตสุขภาพที่ ๑๓ กรุงเทพมหานคร	ร้อยละ 60 ผู้บริโภคมีความรู้ในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สุขภาพและทราบถึงสิทธิของผู้บริโภค (อบรมครู ข.)	ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 80	ประชาชนในพื้นที่ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ต้นแบบการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ จำนวน 13 แห่ง ที่เข้ารับการอบรม	เม.ย.ก.ย. 2562	209,450 บาท	จัดอบรมครู ข.ในพื้นที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 42 ถนอมทองสีมา เมื่อวันที่ 10 เม.ย. 2562 ศบส. อีก 12 อยู่ระหว่างการดำเนินการ	1.กองเกสซ์กรรม 2.กองสร้างเสริมสุขภาพ 3.สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดหลัก	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	งบ ประมาณ	ผลการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
โครงการขับเคลื่อนงาน คุ้มครองผู้บริโภคด้าน ผลิตภัณฑ์สุขภาพใน เขตสุขภาพที่ ๑๓ กรุงเทพมหานคร	จำนวน 13 เขตของ กรุงเทพมหานครที่มีความร่วมมือกับ กระทรวงสาธารณสุขในการแก้ไขปัญหาทาง คุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ (เป่าสะสม)	1)มีข้อมูล สถานการณ์ การใช้ยาและ ผลิตภัณฑ์ สุขภาพใน พื้นที่จำนวน 1 ฉบับ 2) มีแนวทาง การพัฒนา หรือแก้ไข ปัญหาทาง คุ้มครอง ผู้บริโภคด้าน ผลิตภัณฑ์ สุขภาพใน พื้นที่ กรุงเทพมหานคร	1.ศบส.42ถนน ทองลิมา 2.ศบส.44ลำผัก หนองจอก 3.ศบส.68สะพาน สูง 4.ศบส.57บุญ เรือง ลำเลิศ 5.ศบส.64คลอง สามวา 6.ศบส.43มีนบุรี 7.ศบส.15 ลาดพร้าว 8.ศบส.21ธาตุ ทอง 9.ศบส.34โพธิ์ ศรี เขตพระโขนง 10.ศบส.4ดิน แดง 11.ศบส.45 ร่ม เกล้า ลาดกระบัง 12.ศบส.40 บาง แค 13.ศบส.24บาง เขน	โครงการ ขับเคลื่อนงาน คุ้มครอง ผู้บริโภคด้าน ผลิตภัณฑ์ สุขภาพในเขต สุขภาพที่ ๑๓ กรุงเทพมหานคร	จำนวน 13 เขตของ กรุงเทพมหานครที่ มีความร่วมมือกับ กระทรวง สาธารณสุขในการ แก้ไขปัญหาทาง คุ้มครองผู้บริโภค ด้านสุขภาพ (เป่า สะสม)	1)มีข้อมูลสถานการณ์การใช้ยาและ ผลิตภัณฑ์สุขภาพในพื้นที่จำนวน 1 ฉบับ 2) มีแนวทางการพัฒนาหรือแก้ไข ปัญหาทางคุ้มครองผู้บริโภคด้าน ผลิตภัณฑ์สุขภาพในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร	1.ศบส.42ถนนทอง ลิมา 2.ศบส.44ลำผัก หนองจอก 3.ศบส.68สะพานสูง 4.ศบส.57บุญเรือง ลำเลิศ 5.ศบส.64คลองสามวา 6.ศบส.43มีนบุรี 7.ศบส.15ลาดพร้าว 8.ศบส.21ธาตุทอง 9.ศบส.34โพธิ์ศรี เขตพระโขนง 10.ศบส.4ดินแดง 11.ศบส.45 ร่มเกล้า ลาดกระบัง 12.ศบส.40 บางแค 13.ศบส.24บางเขน

โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดหลัก	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผลการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
โครงการสนับสนุนการดำเนินงานควบคุมยาสูบและแอลกอฮอล์สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง เขตสุขภาพที่ ๑๓	1.เพื่อสนับสนุนกรุงเทพมหานครให้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบและแอลกอฮอล์ของกรุงเทพมหานคร	1.อัตราการสูบบุหรี่ในกลุ่มวัยรุ่นอายุ 15-18 ปี ไม่เกินร้อยละ 6.5* (ปี 2562	-เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตและผู้เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติงานตามกฎหมายควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.ค. 2562	65,000	1.. ร่วมนิเทศ ติดตามการดำเนินงานโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาปลอดบุหรี่ปลอดสุราสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและกรุงเทพมหานคร	1.สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง
กิจกรรม 1 : สนับสนุนการสร้างตระหนักรู้เรื่องพิษภัยและรู้เท่าทันกลยุทธ์ของอุตสาหกรรมยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อป้องกันนักสูบหนักดื่มหน้าใหม่	ตามแนวทางฯ การดำเนินงานแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติ	เขตสุขภาพ 13)	ผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์	ธ.ค. 61-ม.ค. 62	285,300	2. การเฝ้าระวังบังคับใช้กฎหมายควบคุมยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับเขต	2.สำนักงานป้องกันและบำบัดยาเสพติด กรุงเทพมหานคร
กิจกรรมที่ 2 :การเฝ้าระวังบังคับใช้กฎหมายควบคุมยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับเขต /การสร้างสิ่งแวดล้อมปลอดควันบุหรี่	2.เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมปลอดบุหรี่ ลดแรงสนับสนุนการดื่ม	2.อัตราการได้รับควันบุหรี่มือสองของประชาชน 58.4 **(ปี 2562 เขตสุขภาพ 13)	- สำนักอนามัย	เมษายน 2562	100,500	- เทศกาลปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ และวันพระใหญ่	
		3.ความชุกของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประชากรอายุ 15-19 ปี ลดลง ปี 2562 = 41.9 ***	- ตำรวจ	พ.ค.2562	60,500	- สถานที่ทำงาน สถานที่ราชการ และสถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่และปลอดสุรา	
			- สรรพสามิต			- ดำเนินการตามคำสั่ง คสช. ที่ 22/2558 หรือตามคำร้องขอจากภาคีเครือข่าย	
			- สปคม			3.ประชุมเชิงปฏิบัติการเฝ้าระวังการบังคับใช้กฎหมาย ตามพรบ. ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551	
						4.ประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและสรุปผลการดำเนินงานควบคุมยาสูบและแอลกอฮอล์ฯ เขตสุขภาพที่ 13	